

Sygn. akt VIII Ca 508/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 lutego 2014 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu VIII Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jadwiga Siedlaczek (spr.)
Sędziowie:	SSO Katarzyna Borowy SSO Marek Lewandowski
Protokolant:	sekr. sądowy Natalia Wilk

po rozpoznaniu w dniu 12 lutego 2014 r. w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. A.**

przeciwko **Z. K. (1) i A. R.**

o zwolnienie zajętego przedmiotu spod egzekucji

na skutek apelacji pozwanego Z. K. (1)

od wyroku Sądu Rejonowego w Chełmnie VI Zamiejscowego Wydziału Cywilnego w Wąbrzeźnie

z dnia 20 czerwca 2013 r.

sygn. akt VI C 2/13

I. prostuje z urzędu oczywistą omyłkę pisarską w rubrum oraz w punkcie drugim zaskarżonego wyroku przez oznaczenia pozwanego jako „Z. K. (1)” w miejsce błędnie wpisanego „Z. K. (2)

II. oddala apelację.

Sygn. akt VIII Ca 508/13

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 20 czerwca 2013 r. Sąd Rejonowy w Chełmnie zwolnił zajęte w dniu 9 marca 2011 r. przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wąbrzeźnie Mariusza Brygin w sprawie KM 379/11 ruchomości opisane w załączniku do protokołu zajęcia ruchomości w punktach od 1 do 28 (karta 17-18 akt KM 379/11) oraz zasądził solidarnie od pozwanych Z. K. (1) i A. R. na rzecz powódki M. A. kwotę 2.969 zł tytułem kosztów procesu.

Sąd Rejonowy powyższe rozstrzygnięcie oparł na następujących ustaleniach faktycznych:

Komornik Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie wszczął postępowanie w sprawie egzekucyjnej KM 379/11 z wniosku wierzyciela – pozwanego Z. K. (1) przeciwko dłużnikowi – pozwanemu A. R. na podstawie tytułu wykonawczego – nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 22 grudnia 2010 r. wydanego przez Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie w sprawie I Nc 695/10, z mocy którego pozwany A. R. winien zapłacić pozwanemu Z. K. (1) 23.973,81 zł. z tytułu niezapłaconego czynszu i innych opłat związanych z najmem lokalu użytkowego położonego w W. przy ul. (...). W dniu 09 marca 2011 r. Komornik Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie dokonał zajęcia ruchomości znajdujących się w tym lokalu.

Pozwany A. R. wynajął ten lokal w zamiarze urządzenia w nim lokalu rozrywkowego – dyskoteki. Z uwagi na to, że nie miał on własnych środków na uruchomienie tej działalności, gdyż podobna działalność prowadzona w R. nie przyniosła spodziewanych zysków, poszukiwał znajomych osób, które miały mu pożyczyć pieniądze lub w inny sposób pomóc w zorganizowaniu tego przedsięwzięcia, nie informując ich o prawdziwych swych zamiarach. Wszedł m. in. w porozumienie z powódką, która od dłuższego czasu przebywała w Wielkiej Brytanii, aby zakupiła z własnych środków niezbędne wyposażenie lokalu w zamian za co obiecywał jej udział w zyskach oraz dopuszczenie jej wraz z partnerem do współudziału w powstałej firmie.

W dniu 19 kwietnia 2010 r. pozwany A. R., powódka M. A. oraz jej partner M. W. podpisali pismo nazwane umowa – potwierdzająca udział własnościowy firmy (...), w którym określono wysokość udziałów każdego z nich. Nie zawarli oni jednakże formalnej umowy spółki i nie zgłosili faktu jej powstania w Urzędzie Skarbowym w związku z czym firma (...) nigdy spółką nie była, on nigdy tak nie uważał i świadomie wprowadzał w błąd osoby, od których zamierzał uzyskać korzyści materialne. Pozwany A. R. zawierając z pozwanym Z. K. (1) w dniu 27 kwietnia 2010 r. umowę najmu występował jako(...)a nie jako spółka.

Powódka elementy wyposażenia oraz alkohole niezbędne do uruchomienia lokalu zakupiła z własnych środków i dostarczyła do lokalu wynajętego przez A. R. położonego w W. przy ul. (...). W dniu 20 czerwca 2010 r. powódka i pozwany A. R. zawarli umowę wypożyczenia sprzętu w załączniku do której wymieniono wszystkie wypożyczone ruchomości.

W związku z zaistniałymi nieporozumieniami pomiędzy powódką i pozwanym A. R., powódka w listopadzie 2010 r. zawiadomiła pozwanego Z. K. (1), że wyposażenie lokalu wynajętego od niego stanowi jej wyłączną własność oraz iż ona nie ponosi żadnej odpowiedzialności za długi A. R. związane z wynajmem i przebudową jego lokalu, w związku z czym pozwany Z. K. (1) wystąpił w dniu 13 grudnia 2010 r. o zaległy czynsz oraz odszkodowanie wyłącznie przeciwko pozwanemu R.. W ocenie najbliższych znajomych a także brata A. R. pozwany A. R. uznawany był za osobę nieuczciwą a nadto wyrokiem z dnia 5 listopada 2012 r. wydanym przez Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie w sprawie II K 373/11 pozwany A. R. został skazany za przywłaszczenie zajętych ruchomości stanowiących własność powódki.

W ocenie Sądu Rejonowego w świetle zebranego w sprawie postępowania dowodowego powódka M. A. jest ewidentnie osobą trzecią w stosunku do dłużnika A. R. gdyż ruchomości, które nabyła z własnych środków, co wykazała dołączonymi do pozwu dowodami zakupu a następnie jemu wypożyczyła z mocy umowy z dnia 20 czerwca 2010 r., a więc stanowią jej wyłączną własność [co zostało nadto potwierdzone i udowodnione w sprawie II K 373/11, w której pozwany A. R. został skazany za przywłaszczenie zajętych ruchomości stanowiących własność powódki] oraz do wierzyciela – pozwanego Z. K. (1) albowiem nie jest w stosunku do niego dłużnikiem. W tej sytuacji pozew zawierający żądanie zwolnienia od egzekucji tych przedmiotów jest w ocenie Sądu I instancji w pełni uzasadniony albowiem skierowanie egzekucji do zajętych przedmiotów narusza prawo podmiotowe powódki jako osoby trzeciej – jej własność.

W apelacji pozwany Z. K. (1) zaskarżył wyrok w całości, zarzucając mu:

-błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na niezgodności ustaleń faktycznych Sądu z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym w szczególności poprzez ustalenie, że powódka posiada status „osoby trzeciej” po myśli normy zawartej w art. 841 § 1 k.p.c. i że powódka oraz M. W. działając wspólnie i w porozumieniu z pozwanym A. R. nie zawiązali i wspólnie prowadzili podmiotu gospodarczego pod firmą „(...)”,

-naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów polegającym na całkowitym pominięciu dowodów przedłożonych i zawnioskowanych przez pozwanego Z. K. (1),

-naruszenie art. 328 § 2 k.p.c. poprzez niewskazanie w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, przyczyn dla których Sąd I instancji odmówił wiarygodności wszystkim dowodom zawnioskowanym przez Z. K. (1).

Skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozstrzygnięcia Sądowi I instancji.

W uzasadnieniu skarżący podniósł, że Sąd I instancji pominął zupełnie aspekt wspólnej woli M. A., A. R. i M. W., będącej podstawą realizacji wspólnie podjętego zamysłu realizacji działań gospodarczych, których celem było prowadzenie lokalu, w którym miały być prowadzone dyskoteki. Sąd Rejonowy nie odniósł się do istoty umowy z dnia 19 kwietnia 2010 r., w której umawiające się strony, wprost zawarły oświadczenie woli o udziale w podmiocie gospodarczym prowadzonym na nazwisko A. R., dekretując jednocześnie wielkość udziałów, a tym samym i wielkość prawa w zyskach. Ponadto Sąd I instancji nie dostrzegł istnienia własnoręcznie sporządzonego przez A. R. oświadczenia datowanego z 30 maja 2011 r. z notarialnie potwierdzonym podpisem wystawcy dokumentu, które w sposób nie budzący wątpliwości, potwierdza istnienie wspólnej z powódką i jej partnerem realizacji działań rzeczonoego podmiotu gospodarczego. Ponadto dowody w postaci wiadomości sms oraz zapis rozmów z archiwum komunikatora GG wskazują na aktywny udział powódki we wspólnym przedsięwzięciu w postaci otwarcia nowego klubu. W ocenie skarżącego zaangażowanie powódki i jej zainteresowanie sprawami lokalu rozrywkowego przeczą temu, aby przekazane przez nią A. R. pieniądze były pożyczką. Apelujący wskazał, że także z zeznań świadków miało wynikać, że powódka wraz z pozwanym A. R. byli współnikami i prowadzili razem interes.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest niezasadna.

Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił stan faktyczny sprawy oraz dokonał prawidłowej oceny zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. W związku z powyższym, Sąd Okręgowy przyjmuje powyższe ustalenia za własne.

Ta części argumentacji skarżącego, która wskazywała na zaistniałe uchybienia o charakterze formalnym, w tym w szczególności dokonania oceny dowodów z przekroczeniem dyspozycji art. 233 § 1 k.p.c. przywołała potrzebę przypomnienia ugruntowanych w judykaturze oraz literaturze przedmiotu zasad tej oceny. Sąd ocenia zatem wiarygodność i moc dowodów według swego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Przepis art. 233 § 1 k.p.c., przy uwzględnieniu treści art. 328 § 2 k.p.c., nakłada na sąd orzekający obowiązek: po pierwsze - wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału, po drugie - uwzględnienia wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, po trzecie - skonkretyzowania okoliczności towarzyszących przeprowadzeniu poszczególnych dowodów mających znaczenie dla oceny ich mocy i wiarygodności, po czwarte - wskazania jednoznacznego kryterium oraz argumentacji pozwalającej - wyższej instancji i skarżącemu - na weryfikację dokonanej oceny w przedmiocie uznania dowodu za wiarygodny bądź też jego zdyskwalifikowanie, po piąte - przytoczenia w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia dowodów, na których sąd się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności. Jak trafnie przyjmuje się przy tym w orzecznictwie sądowym, jeżeli z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i musi się ostać, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami lub, gdy wnioskowanie sądu wykracza

poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, to przeprowadzona przez sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona (tak min. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/00, LEX nr 56906). Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. nie wystarcza stwierdzenie o wadliwości dokonanych ustaleń faktycznych, odwołujące się do stanu faktycznego, który w przekonaniu skarżącego odpowiada rzeczywistości. Konieczne jest tu wskazanie przyczyn dyskwalifikujących postępowanie sądu w tym zakresie. W szczególności skarżący powinien wskazać, jakie kryteria oceny naruszył sąd przy ocenie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im je przyznając (tak Sąd Najwyższy min. w orzeczeniach z dnia: 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, LEX nr 52753, 12 kwietnia 2001 r., II CKN 588/99, LEX nr 52347, 10 stycznia 2002 r., II CKN 572/99, LEX nr 53136).

Nie mógł zatem zostać uwzględniony zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 233 § 1 k.p.c. w powiązaniu z art. 328 § 2 k.p.c., a to dlatego, iż po pierwsze skarżący nie wskazał jakie reguły dokonywania oceny dowodów naruszył Sąd Rejonowy a po drugie Sąd ten wbrew twierdzeniom pozwanego uznał wszystkie dowody, w tym także dokumenty przedłożone przez pozwanego za wiarygodne, czemu dał wyraz w uzasadnieniu. Sąd I instancji wskazał bowiem, że ustaleń stanu faktycznego dokonał m. in. w oparciu o dokumenty złożone przez strony. Ocena tych wiarygodnych dowodów doprowadziła jednakże do odmiennych wniosków niż ocena dokonana przez skarżącego.

Sąd Okręgowy podkreśla, że samo podjęcie współpracy powódki z pozwanym A. R. nie przekreśla tego, iż to powódka była właścicielką przedmiotów zajętych przez komornika w toku prowadzonej egzekucji. Poza zeznaniami świadków, dowodami zakupu ruchomości o tym, że zajęte przedmioty nie stanowiły własności A. R. świadczy także wyrok skazujący pozwanego A. R. wydany w sprawie prowadzonej przed Sądem Rejonowym w Wąbrzeźnie o sygn. akt II K 373/11. Należy podkreślić, że choć Sąd Rejonowy nie wskazał tego w uzasadnieniu swego orzeczenia to był on związany na podstawie art. 11 k.p.c. ustaleniami prawomocnego wyroku skazującego wydanego w postępowaniu karnym co do popełnienia przestępstwa. A. R. został prawomocnie skazany za popełnienie przestępstwa przywłaszczenia cudzej rzeczy ruchomej. Już sama ta okoliczność wskazywała, iż powództwo w niniejszej sprawie należało uwzględnić, gdyż zajęte ruchomości nie stanowiły własności dłużnika A. R.. Natomiast w niniejszym postępowaniu powódka wykazała, że zajęte ruchomości stanowiły jej własność, a zatem zostały wykazane przesłanki powództwa ekscydencyjnego z art. 841 k.p.c.

W doktrynie podkreśla się, że legitymacja czynna do wytoczenia powództwa w oparciu o art. 841 k.p.c. przysługuje jedynie osobom trzecim, których prawa zostały naruszone w wyniku skierowania egzekucji do określonych przedmiotów. W uchwale z dnia 17 października 1995 r., III CZP 143/95, Lex nr 23397 Sąd Najwyższy wskazał, że osobą trzecią w rozumieniu art. 841 § 1 k.p.c. nie jest osoba, przeciwko której jako dłużnikowi skierowana została egzekucja. Także w uzasadnieniu uchwały z dnia 19 listopada 2008 r., III CZP 105/08, Lex 465507 Sąd Najwyższy, aprobując to stanowisko, wskazał, że pojęcie osoby trzeciej z art. 841 § 1 może być definiowane przez pryzmat treści tytułu wykonawczego i wymienionych w nim osób (także uzasadnienie postanowienia SN z dnia 7 czerwca 2006 r., III CZP 29/06, Lex 230379). Można zatem przyjąć, że dominujące jest zapatrywanie stwierdzające, iż osobą trzecią jest każdy podmiot niewymieniony jako strona w tytule wykonawczym, którego prawa zostały naruszone w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym na podstawie tego tytułu. Uwzględniając to, że stronami w postępowaniu egzekucyjnym są wierzyciel i dłużnik, przymiot strony postępowania egzekucyjnego określa zaś treść tytułu wykonawczego, należy przyjąć, że do oceny, czy powództwo wniosła osoba trzecia, wystarczające jest posłużenie się kryterium formalnym i ograniczenie się do zbadania w tym zakresie tytułu wykonawczego. Wbrew zatem zarzutom pozwanego powódka jak najbardziej prawidłowo została uznana za osobę trzecią w rozumieniu art. 841 k.p.c., gdyż nie została wymieniona w tytule wykonawczym stanowiącym podstawę prowadzonej egzekucji.

Wobec powyższego dzieląc ustalenia i wnioski Sądu Rejonowego i przyjmując je za własne Sąd Okręgowy oddalił apelację jako pozbawioną uzasadnionych podstaw (art. 385 k.p.c.).

Ponadto na podstawie art. 350 § 1 i 3 k.p.c. Sąd Okręgowy sprostował oczywistą omyłkę pisarską w wyroku Sądu I instancji w ten sposób, że zamiast oznaczenia pozwanego „Z. K. (2)” postanowił wpisać „Z. K. (1)”. Powódka w pozwie

oznaczyła pozwanego jako „Z. K. (2)”, jednakże pismem z dnia 21 kwietnia 2011 r. (k. 67) wniosła o sprostowanie oznaczenia strony na „Z. K. (1)”, co podtrzymała także na rozprawie w dniu 26 maja 2011 r. (k. 93). W protokołach kolejnych posiedzeń znajdują się prawidłowe dane pozwanego, jednakże w wyroku Sąd Rejonowy nie ustrzegł się omyłki pisarskiej, wobec czego Sąd Okręgowy sprostował oznaczenie pozwanego w rubrum oraz punkcie drugim zaskarżonego wyroku.